

Н.М. Смольнякова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
А.М. Волосов, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Модернізація економічної освіти в умовах становлення інформаційного суспільства повинна сприяти загальному розвитку економіки та бути спрямованою на вирішення проблем входження в європейське освітнє середовище. Насамперед, це потребує орієнтації освіти на концепцію компетентності сучасних підприємців та вимоги роботодавців до спеціалістів економічного профілю.

Підготовка сучасного підприємця потребує: фахової компетентності; високого рівня самоорганізації; цілеспрямованого розвитку власних здібностей; вміння брати участь у колективному вирішенні проблем; вміння ефективно працювати з персоналом; нового рівня креативності та інноваційності економічного мислення.

Ті, хто правильно користуються інформацією, структурно і творчо мислять, створюють умови для успішних інновацій, мають переваги в конкурентній боротьбі. Тому, підвищення ефективності професійної підготовки фахівців потребує глибокого аналізу і системної підготовки до змін компетентності випускників.

Таким чином, виникає об'єктивна потреба змінювати свої підходи до економічного навчання в бік активізації його методів, інтеграції міжпредметних знань, розвитку креативності та інноваційності мислення. Креативне мислення включає різноманітні стилі мислення в різних комбінаціях, а також наявність таких рис, як спонтанність, гнучкість та оригінальність. Підвищення інноваційності навчального процесу полягає в тому, щоб допомогти студентам робити зміни у своєму житті корисними.

Для розвитку творчих здібностей студентів у процесі економічного навчання існує декілька напрямів.

Перш за все, це використання в практиці викладання різних методів і методик активізації навчання. У плані удосконалення та активізації викладання можна виділити такі напрями роботи, як:

- удосконалення традиційних і пошук сучасних форм у змісті та методиках навчання;
- сприяння інформатизації навчального процесу та розвитку дистанційних технологій навчання;
- створення системи узагальнення і поширення досвіду використання сучасних методик викладання.

Відомо, що освітні технології поділяються на дві групи. До традиційних освітніх технологій, що ґрунтуються на традиційних методах навчання, належать:

- догматична – функціонує за схемою «подання матеріалу викладачем – відтворення студентами»;
- пояснювально-ілюстративна – орієнтує на розуміння матеріалу та пояснення явищ;
- евристична (проблемне навчання) – спрямована на розвиток когнітивної сфери студента й вирішення структурованих проблем.

До інноваційних технологій відносять:

- тренінгові технології – зорієнтовані на концептуалізацію практичного досвіду студентів та актуалізацію накопичених теоретичних знань;
- програмоване навчання – спрямоване на засвоєння та розуміння добре структурованих і логічно побудованих проблем з покроковим підкріпленням;
- мультимедійні технології, які передбачають заміну низки функцій викладача технічними засобами (надання інформації повідомлювального, довідкового та ілюстративного плану, динамічна візуалізація змісту, виконання вправ і тестових завдань, ведення обліку тощо).

Інноваційні технології передбачають використання у практиці викладання різних методик активізації навчання. Серед них проблемні лекції, творчі дискусії, методики «мозкового штурму», використання кейс-методів, ситуаційних і рольових вправ, ігрових методик навчання, методу інтелект-карт та інших методик розвитку творчого мислення в економічному навчанні.

Новітні технології за умов використання інтерактивних методик створюють умови для розвитку навичок творчого бачення і вирішення проблем, розвитку креативності та гнучкості мислення майбутніх фахівців.

Методичні прийоми заохочення студентів до інтеграції міжпредметних знань включають визначення економічної важливості проблеми, створення інтегративних навчальних ситуацій з боку міжпредметних знань і умінь, а також упровадження в практику навчання методик динамічного викладання.

Таким чином, використання сучасних технологій і методик навчання сприяють зростанню професійної компетентності майбутніх фахівців.